



# PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 19 maja 2017 r.

RIO – II – 600/1/2017

**Pan Michał Cholewa**  
Burmistrz Miasta  
ul. Lubelska 77  
21 - 050 Piaski

Szanowny Panie Burmistrzu .

W dniach od 19 stycznia do 8 marca 2017 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Piaski. Protokół kontroli podpisano 24 marca 2017 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących instruktą – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

## **1. W zakresie danych ogólnoorganizacyjnych:**

### *1.1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostek oświatowych, mimo niepodjęcia przez Radę Miejską uchwały określającej Urząd Miejski jako jednostkę obsługującą – str. 3 protokołu.*

Obsługę finansowo – księgową jednostek oświatowych prowadzić po podjęciu przez Radę Miejską uchwały, wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą, jednostki obsługiwane oraz zakres obowiązków w ramach wspólnej obsługi, w związku z przepisami art. 10a pkt 1 i art. 10b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.)

## 2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

### 2.1. Urzędu Miejskiego:

#### 2.1.1. *Niedostosowanie zakładowego planu kont do aktualnych przepisów oraz niewłaściwe ustalenie w nim zasad ewidencjonowania odsetek od należności cywilnoprawnych i odpisów aktualizujących należności – str. 5, 6 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- wyeliminowanie kont nieujętych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,
- określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach 720 „Przychody budżetowe”, 750 „Przychody finansowe” (w tym ewidencjonowania przychodów z tytułu odsetek od – innych niż podatkowe – należności na tym koncie) i 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, zgodnie z zasadami wskazanymi w powołanym załączniku oraz przepisami § 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), w związku z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia,
- ustalenie ujmowania na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” operacji zmniejszenia odpisu aktualizującego należności wątpliwe:
  - \* w związku z umorzeniem oraz odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych – w korespondencji z odpowiednim kontem zespołu 2 (na którym były ujęte),
  - \* w związku z ustaniem przyczyny dokonania tego odpisu w zakresie: należności z tytułu podatków lokalnych (w tym odsetek od tych należności) – w korespondencji z kontem 720 „Przychody budżetowe”, przychodów z tytułu operacji finansowych (w tym odsetki od należności cywilnoprawnych) – w korespondencji z kontem 750 „Przychody finansowe”, zaś przychodów niezwiązanych ze zwykłą działalnością jednostki – w korespondencji z kontem 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, w związku z przepisami art. 35 b ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze, że saldo konto 290 „Odpisy aktualizujące należności” oznacza wartość odpisów

aktualizujących, dokonanych w związku z zaistnieniem przesłanek wskazanych w przepisach art. 35b ust. 1 tej ustawy, a zmniejszenie tych odpisów następuje w przypadkach wskazanych w jej przepisach art. 35b ust. 3 i art. 35c, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania wskazanych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

*2.1.2. Nieobjaśnienie treści skrótów lub kodów operacji stosowanych w ewidencji księgowej – str. 6 protokołu.*

Objasnić treść skrótów lub kodów, stosowanych w zapisach księgowych, w związku z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

*2.1.3. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2015 r. – wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę (w wysokości co najmniej 18.538,09 zł) – str. 7-8 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

*2.1.4. Przypadki naruszenia porządku systematycznego przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 9, 25-26 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- operacje dotyczące otrzymania środków trwałych, częściowo umorzonych, ujmować:
  - Wn 011 „Środki trwałe” (wartość początkowa),
  - Ma 800 „Fundusz jednostki” (wartość nieumorzona),
  - Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (wartość dotychczasowego umorzenia);
- dopłaty do spółki ujmować na koncie Wn 751 „Koszty finansowe”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

*2.1.5. Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji zaangażowania wydatków roku bieżącego – str. 10 protokołu.*

Ujmować na bieżąco zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego (strona Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”), na podstawie umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

*2.1.6. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dokumentów dotyczących innych jednostek (ochotniczych straży pożarnych) – str. 10-11 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, w których jako strona wskazana jest gmina miejska Piaski, realizująca daną operację gospodarczą, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 2 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

*2.1.7. Dokonywanie zapisów księgowych bez wskazania rodzaju i/lub numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego oraz bez treści operacji – str. 11-12 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem m.in. rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz zrozumiałego tekstu, skrótu lub kod opisu operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

*2.1.8. Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków – str. 12, 28, 73 protokołu.*

Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z odpowiednio – „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)” i „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącymi Załącznik Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- wydatki na zakup gazu – do § 426 „Zakup energii”,
- wydatki na zakup artykułów spożywczych – do § 422 „Zakup środków żywności”,
- wydatki z tytułu podróży służbowej na szkolenie – do § 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”,
- wydatki z tytułu usług remontowych – do § 427 „Zakup usług remontowych”,

- wydatki inwestycyjne (montaż wiat przystankowych) – do § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”,
- dochody z tytułu usługi dostępu do mediów – do § 083 „Wpływy z usług”,
- wydatki na wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach komisji – do § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”.

*2.1.9. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, polegające na:*

- ujęciu na koncie 011 „Środki trwałe” składników majątku niespełniających definicji środków trwałych,
- nieuwzględnieniu w wartości początkowej środka trwałego kosztów jego montażu,
- nieprawidłowym rozliczeniu kosztów zakończonej inwestycji na poszczególne obiekty środków trwałych,
- niebieżącym ewidencjonowaniu przychodu środków trwałych,
- ujęciu na koncie 011 „Środki trwałe” składników majątku o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w przepisach wewnętrznych (3.500 zł),
- nieuwjęciu w księgach rachunkowych wartości początkowej budowli (ul. Braci Jaroszków) – str. 12-13, 16-19, 22-23 protokołu.

W ewidencji środków trwałych ujmować składniki majątku spełniające definicję środków trwałych, określoną w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, o wartości ustalonej przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Środki trwałe ujmować według ich wartości początkowej, którą ustalać zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1-2 i ust. 2 powołanej ustawy oraz zasadami funkcjonowania kont 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., mając na uwadze, że cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje ogół kosztów poniesionych za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia do dnia przyjęcia do używania, bez podlegającego odliczeniu podatku VAT, stosownie do przepisów art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zweryfikować ewidencję środków trwałych i ująć w niej wszystkie składniki.

*2.1.10. Ewidencjonowanie – na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych” – umorzenia składników majątku podlegających jednorazowemu umorzeniu – str. 19 protokołu.*

Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości w miesiącu przyjęcia do używania, ujmować na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

*2.1.11. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” – str. 23 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”, w sposób zapewniający ustalenie wartości poszczególnych składników długoterminowych aktywów finansowych według tytułów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

*2.1.12. Przekazanie dopłat do spółki Wirtualne Powiaty 3 sp. z o.o. po terminie określonym uchwałą wspólników – str. 25-26 protokołu.*

Dopłaty w spółkach wnosić w terminach określonych uchwałą wspólników, w związku z przepisami art. 178 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1578 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

*2.1.13. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2015 r., polegające na:*

- niewykazaniu w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S należności: w rozdz. 75023 § 0830 (w kwocie 250 zł) i w rozdz. 75023 § 0970 (w kwocie 1.554,05 zł),
- niewykazaniu w rocznym sprawozdaniu Rb-ST środków niewykorzystanych dotacji (w kwocie 19.842,68 zł),
- wykazaniu w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-N: zawyżonej kwoty gotówki i depozytów (o kwotę 610.792,68 zł) oraz zaniżonych kwot należności wymagalnych (o 1.554,05 zł) i pozostałych (o 2.999,80 zł),

- wykazaniu w rocznych zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S i łącznym sprawozdaniu Rb-N danych niezgodnych z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych.

*Przyjęcie od kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej niekompletnie sporządzonego sprawozdania Rb-27S za 2015 r. – str. 28-32 protokołu.*

W sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-ST „Sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w szczególności w wierszu „Depozyty na żądanie” nie wykazywać środków otrzymanych na rachunek, które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego, zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe oraz łączne sprawozdanie Rb-N, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Sprawdzać pod względem formalnym sprawozdania przedkładane przez jednostki organizacyjne, w związku z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

## **2.2. W zakresie rachunkowości Miejsko-Gminnego Przedszkola w Piaskach:**

- 2.2.1. *Wykazanie na koniec roku salda na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie kont 860 „Wynik finansowy” i 720 – str. 37-38 protokołu.*

Saldo konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w końcu roku obrotowego przenosić na konto 860 „Wynik finansowy”, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 tej ustawy.

*2.2.2. Wykazanie w sprawozdaniach za 2015r.: Rb-27S – zawyżonej kwoty zaległości w dz. 801, rozdz. 80104, § 0830 (o 7.030,30 zł), a w Rb-N – zawyżonej kwoty należności wymagalnych (o 7.030,30 zł) i zaniżonych o tę kwotę należności niewymagalnych – str. 38-39 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” – zgodne z ewidencją księgową oraz innymi dokumentami dotyczącymi tej jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

### **3. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:**

#### **3.1. W zakresie dochodów budżetowych:**

*3.1.1. Nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów komunalnych oddanych w dzierżawę osobom fizycznym i prawnym oraz podatkiem leśnym lasów (o pow. 1,3762 ha) – str. 42-44 protokołu.*

Opodatkować podatkiem od nieruchomości posiadaczy gminnych nieruchomości lub ich części na podstawie umowy zawartej z właścicielem, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazanych w przepisach art. 68 i art. 70 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.).



Podjąć działania mające na celu ustalenie stanu prawnego lasu, po zlikwidowanej spółdzielni. W tym celu poinformować właściwego starostę o nieaktualnym wpisie w ewidencji geodezyjnej, w zakresie oznaczenia posiadacza tego lasu, mając na uwadze przepisy § 46 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r., poz. 1034 z późn. zm.) i „stanowisko wspólne Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Finansów w sprawie zapewnienia aktualności operatów ewidencji gruntów i budynków...” zamieszczone na stronie [www.old.lublin.rio.gov.pl](http://www.old.lublin.rio.gov.pl) zakładka „Działalność informacyjna/Majątek” oraz przepisy art. 9 ust. 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770 z późn. zm.), co pozwoli na prawidłowe opodatkowanie wskazanych gruntów, mając na uwadze przepisy art. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 374 z późn. zm.).

*3.1.2. Nieprawidłowe opodatkowanie – właścicieli wyodrębnionych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym – podatkiem od nieruchomości należnym od gruntu, będącego w ich współużytkowaniu wieczystym – str. 45, 46 protokołu.*

Właścicieli wyodrębnionych lokali mieszkalnych opodatkować podatkiem od nieruchomości od gruntu, stanowiącego nieruchomość wspólną w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2015 r., poz. 1892), w zakresie odpowiadającym ich udziałowi w tej nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

*3.1.3. Przypadki niesprawdzania bądź nieprawidłowego sprawdzania deklaracji na podatek od nieruchomości i podatek rolny oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, o czym świadczy:*

- opodatkowanie części gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi”, będących we współużytkowaniu wieczystym współników spółki cywilnej, podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla „gruntów pozostałych”,
- nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budynku (o pow. użytkowej 245 m<sup>2</sup>),
- niewezwanie podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości, mimo niezasadnego wykazania w niej lokalu, jako podlegającego wyłączeniu z opodatkowania, na podstawie przepisów art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a w konsekwencji nieopodatkowanie tego lokalu,
- opodatkowanie podatkiem rolnym gruntów gospodarstwa rolnego z zastosowaniem nieprawidłowej stawki,

- *opodatkowanie użytków rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej podatkiem rolnym,*
- *niewyjaśnienie przyczyn niewykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – str. 46-50 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, w związku z przepisami art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Grunty, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane), opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a pkt 2 tej ustawy.

Budynki lub ich części opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem właściwej stawki, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Gminny lokal, oddany w najem jednostce organizacyjnej powiatu, opodatkować podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty gospodarstwa rolnego opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 617 z późn. zm.).

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wyjaśnić przyczyny niewykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi), będących w trwałym zarządzie podmiotu wskazanego w protokole kontroli, na których usytuowane są budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

*3.1.4. Przypadki ewidencjonowania wpłat podatków – na szczegółowych kontach podatników – w obrocie bezgotówkowym niezgodnie z datą faktycznej zapłaty – str. 54 protokołu.*

Zapłatę podatków w obrocie bezgotówkowym ewidencjonować pod datą faktycznego obciążenia rachunku bankowego podatnika, wskazaną na poleceniu przelewu, zgodnie z przepisami art. 60 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

Ujmować – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – rozrachunki z bankami z tytułu nieprzekazanych wpłat, w tym ewidencjonować wpłatę dokonaną za pośrednictwem banku, który obciążył rachunek bieżący podatnika z tytułu zapłaty podatku, ale nie przekazał tych środków na rachunek bieżący urzędu – pod datą wpłaty podatku gotówką na rachunek budżetu gminy lub obciążenia rachunku bankowego podatnika w księgach rachunkowych roku, w którym jej dokonano – na stronie Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto podatnika) w korespondencji ze stroną Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto banku), w związku z przepisami § 17 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2 lit. g oraz § 21 pkt 2 lit. g rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

*3.1.5. Niepowierzenie Zakładowi Usług Komunalnych w Piaskach sp. z o.o. zadań w zakresie administrowania i zarządzania nieruchomościami komunalnymi, nieujmowanie w budżecie gminy dochodów z tytułu czynszu najmu i dzierżawy tych nieruchomości i wydatków na rzecz spółki z tytułu wykonywania tych czynności oraz nieustalenie sposobu wzajemnych rozliczeń związanych z realizacją tych zadań. – str. 60-65 protokołu.*

Określić Zakładowi Usług Komunalnych w Piaskach sp. z o.o. szczegółowe prawa i obowiązku związane z administrowaniem i zarządzaniem nieruchomościami komunalnymi, w tym dotyczące przekazywania do budżetu pobranych dochodów budżetowych z tytułu czynszu najmu i dzierżawy oraz wynagradzania spółki za realizowane zadania, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 198 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 2 pkt 4 lit. a, art. 42 ust. 2 oraz art. 211 ust. 1, art. 216 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

*3.1.6. Nieujęcie w ewidencji księgowej mienia zlikwidowanego komunalnego zakładu budżetowego (w tym wartości budynków z lokalami użytkowymi oraz budynków mieszkalnych), mimo niewniesienia tych składników do spółki, powstałej w miejsce tego zakładu – str. 61-63 protokołu.*

Ująć w księgach rachunkowych Urzędu wartość budynków, będących własnością gminy, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

### **3.2. W zakresie wydatków budżetowych:**

*3.2.1. Ustalenie wartości zamówienia na budowę zatok postojowych bez uwzględnienia wartości zamówień uzupełniających, przewidzianych przez zamawiającego – str. 76 protokołu.*

W przypadku przewidywania możliwości udzielenia zamówień, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), uwzględniać ich wartość przy ustalaniu łącznej wartości zamówienia, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 tej ustawy oraz wskazywać ją w odpowiedniej rubryce protokołu postępowania, którego wzór – w przypadku przetargu nieograniczonego – stanowi załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128).

*3.2.2. Żądanie od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia z postępowania na zakup i dostawę fabrycznie nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego – w szerszym zakresie niż od wykonawców krajowych – str. 77-78 protokołu.*

Od wykonawców, mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, żądać dokumentów wskazanych w przepisach § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1126), w takim samym zakresie, w jakim od wykonawców krajowych żądane są odpowiadające im dokumenty, ujęte w przepisach § 5 tego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

*3.2.3. Nieprawidłowe określenie – w ogłoszeniu o zamówieniu i we wzorze umowy, stanowiącym załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów – dopuszczalnych zmian postanowień umowy oraz warunków tych zmian – str. 78 protokołu.*

W przypadku przewidywania możliwości zmian umowy o zamówienie publiczne, w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać jednoznaczne postanowienia określające ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy i charakter oraz warunki wprowadzenia zmian, stosownie do przepisu art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

*3.2.4. Przyjęcie przez zamawiającego – jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów – gwarancji bankowej, której przedmiotem była terminowa spłata przez wykonawcę zobowiązań wobec zamawiającego, a nie należyte wykonanie umowy – str. 79 protokołu.*

Sprawdzać – przedkładane przez wykonawców, jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy – gwarancje bankowe, celem uniknięcia przyjęcia gwarancji zawierającej w treści zapisy uniemożliwiające realizację zabezpieczenia w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę, biorąc pod uwagę funkcje zabezpieczenia określone przepisami art. 147 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

*3.2.5. Dokonanie zmniejszeń planu wydatków na zadanie pn. „Przebudowa ulic Mickiewicza, Braci Jaroszków i Głębokiej wraz z przebudową chodników i budową zatok postojowych” poniżej kwoty już zaciągniętych zobowiązań, co skutkowało tym, że dokonując w dniu 18 września 2014 r. zapłaty za realizację tego zadania, przekroczone tak ustalony plan o kwotę 71.277,24 zł – str. 79 protokołu.*

Nie dokonywać zmian planu wydatków poniżej już zaciągniętych zobowiązań, mając na uwadze, że zobowiązania pieniężne zaciągane są do wysokości kwot wydatków określonych w planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych, a zmniejszenie tych kwot w planie poniżej zaciągniętych zobowiązań, skutkować może dokonaniem wydatków z przekroczeniem zakresu upoważnienia wynikającego z przepisów art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 tej ustawy.

### **3.3. W zakresie otrzymanych i udzielonych dotacji:**

*3.3.1. Nieprawidłowe obliczenie wydatków bieżących na 2016 r. na jednego ucznia w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez gminę, w wyniku nieuwzględnienia wszystkich wydatków bieżących, tj.: na doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli oraz obsługę finansowo-księgową szkół oraz nieuwzględnienia zmian planu wydatków dokonanych w grudniu 2016 r., a w konsekwencji – udzielenie dotacji dla publicznej szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym prowadzonej przez spółkę cywilną w nieprawidłowej wysokości.*

*Udzielenie dotacji na uczniów niepełnosprawnych w oddziale przedszkolnym w niewłaściwej wysokości – str. 87-91 protokołu.*

Podstawową kwotę dotacji dla szkoły podstawowej i oddziału przedszkolnego obliczać przyjmując wszystkie wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy, w tym w jednostkach organizujących wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną szkół, na prowadzenie – odpowiednio – szkół podstawowych i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział, stosownie do przepisów art. 78b ust. 2, 3 i 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.), mając na uwadze obowiązek aktualizacji podstawowej kwoty dotacji w trakcie roku w terminach i na zasadach wynikających z przepisów art. 78c ustawy i obowiązek przeliczenia rocznych kwot dotacji zgodnie z przepisami art. 78d tej ustawy.

Dotacji dla publicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, niebędącej szkołą podstawową specjalną, udzielać na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, stosownie do przepisów art. 2da ustawy

o systemie oświaty, obliczając kwotę dotacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku, jako iloczyn finansowego standardu A podziału subwencji, wskaźnika korygującego Di i właściwej wagi, do której przypisany jest dany uczeń.

Przeliczyć kwoty dotacji za 2016 rok – w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy ustawy o systemie oświaty i ustalić prawidłową ich wysokość.

#### **4. W zakresie mienia komunalnego:**

##### *4.1. Nieprawidłowości przy sprzedaży nieruchomości gminnych, polegające na:*

- *zawarciu umowy sprzedaży nieruchomości (zbytej w trybie bezprzetargowym) przed upływem terminu wyznaczonego do składania wniosków przez osoby, którym przysługiwało pierwszeństwo w jej nabyciu,*
- *niezawarcie w informacji o wynikach przetargów wszystkich wymaganych danych – str. 95 protokołu.*

W przypadku sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym, umowy sprzedaży zawierać po upływie terminu, w którym osoby z pierwszeństwem ich nabycia, mają prawo na złożenie wniosku o nabycie takiej nieruchomości, wynikające z przepisów art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.).

W informacji o wyniku przetargu zamieszczać dane wymagane przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

##### *4.2. Udzielenie bonifikat od cen lokali mieszkalnych sprzedanych w trybie bezprzetargowym na rzecz ich najemców, z naruszeniem zasad udzielania tych bonifikat ustalonych przez Radę Miejską, co w konsekwencji doprowadziło do zaniżenia dochodów gminy (o 20.121,35 zł) – str. 95-96 protokołu.*

Bonifikat, od cen lokali mieszkalnych sprzedawanych w trybie bezprzetargowym, udzielać w wysokości oraz na warunkach określonych przez Radę Miejską w Piaskach w uchwale Nr XXIII/177/2016 z dnia 6 maja 2016 r. w sprawie udzielenia bonifikaty od ceny sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i udziałem w prawie własności gruntu zbywanego na rzecz najemców w trybie bezprzetargowym, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 1a i 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

4.3. *Obciążanie – postanowieniem wydanym na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego – strony postępowania w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości kosztami sporządzenia operatu szacunkowego – str. 96-97 protokołu.*

Nie obciążać strony postępowania w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości kosztami sporządzenia operatu szacunkowego, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (\*.doc) lub Rich Text Format (\*.rtf) na adres: [wkgf@lublin.rio.gov.pl](mailto:wkgf@lublin.rio.gov.pl)) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

**Do wiadomości:**

Rada Miejska w Piaskach